

PRO PATRIA

MILITÆRFAGLIG MAGASIN

NR. 2 | 2016

Fagpressen
OPPLUSSIONSMIDDELER

LESERINNLEGG

Sverre Diesens besværelser

I Pro Patria nr. 5, 2015 («Norges forvarsevne – kan forfallet snus?», s.64) går tidligere forsvarssjef Sverre Diesen til felts mot diverse «meninger» som jeg angivelig skal ha ytret i min artikkel i Pro Patria nr. 3, 2015.

Blant annet skal jeg ha ment at det å snu forfallet (av landets forsvarsevne) må innebære å gjenreise det verneplikts- og mobiliseringsbaserte invasjonforsvaret. Jeg kan ikke se å ha skrevet noe slikt, ei heller å ha argumentert for et forsvar som ikke er rettet mot dagens sikkerhetsutfordringer.

Jeg skal imidlertid vedgå at det har en smule underholdningsverdi når Diesen hevder at fordelene ved et avviklet forsvar til forskjell fra det han kaller «Skagestads forsvar», er at et avviklet forsvar i det minste er gratis.

Med sine betydelige pedagogiske og polemiske evner har Diesen for lengst klart å få undertegnede og andre tungnemme almuespersoner til å akseptere at «det finnes et forsvar tilpasset et hvert budsjett i utgangspunktet». Samt, å innse at «hvorvidt man mener et forsvar til 30, 40 eller 50 milliarder er tilstrekkelig er og blir et spørsmål om hvor viktig man mener sikkerhet er i forhold til andre samfunns-goder».

Ingen stor uenighet her: Jeg tror ikke min oppfatning av hvordan vårt forsvar optimalt bør innrettes, er så radikalt ulikt Diesens. Vel ikke så merkelig, Diesens fagmilitære vurderingsevne er det vel de færreste som trekker i tvil. Og de fleste av oss har vel også opp gjennom årene fått med oss hans enkle, men overbevisende mantra: At uansett et forsvarsbudsjetts størrelse, så må det vokse i takt med kostnadsveksten i forsvarssektoren

dersom vi skal greie å opprettholde den forsvarsstrukturen som budsjettet i utgangspunktet er ment å finansiere.

Diesens tilbøyelighet til å tillegge andre en mening som han så kan argumentere mot, kommer tydelig frem i følgende passus: «Hvis Skagestad mener at embetsmenn skal opptre som formenn i pressgruppen for egen sektor er jeg av den mening at det er prinsipielt galt og kommunikasjonsstrategisk dumt».

Nei, Diesen, noe slikt mener jeg ikke, hvilket jeg også kan innestå med henvisning til et kvart århundres fartstid som norsk embetsmann. Men jeg mener bestemt at i et demokrati som vårt er det også borgernes rett å ytre seg med frimodighet om politiske spørsmål – herunder spørsmål som gjelder landets forvarsevne, ja endog inkludert budsjettnivået. Med denne retten følger også et ansvar. Det er en rett og et ansvar som vi alle – sivilister så vel som landets offiserskorps – bør ta på alvor. Og det er en rett og et ansvar som ikke minst påhviler politikernes øverste fagmilitære rådgiver.

Debatten om hva som har gått galt med norsk forsvarsplanlegging og – politikk gjennom de siste 15-20 årene har vært en nyttig og nødvendig eksersis. Denne debatten burde imidlertid snart være et tilbakelagt stadium. Blikket bør nå med fordel rettes fremover, mot de utfordringer som fremtidsperspektivene avtegner. I så måte vil Forsvarssjefens fagmilitære råd Et forsvar i endring, som ble lagt frem 1. oktober 2015, være et nødvendig om enn neppe tilstrekkelig utgangspunkt.

Odd Gunnar Skagestad, Mag. art.